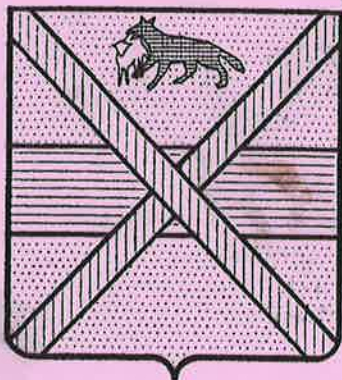

Berla

Heemkundige kring

Meise Oppem Wolbertem

en omgeving

Archief en bibliotheek

Brusselsesteenweg, 73

1860 Meise

Berla

VZW

Heemkundige Kring voor Meise - Oppem - Wolvertem en omgeving

Brusselsesteenweg 73 1860 Meise

Raad van Beheer

**Stella Van Hemeldonck-Van Antwerpen, ere-voorzitster
Raoul Moyson, voorzitter,
Roger Moerenhout, secretaris,
Florent Coene, penningmeester
en**

**Peter Carrière, Raymond Moreau, Michel Van den Broeck, Wim Van Campenhout,
beheerders**

Tijdschrift

**verschijnt driemaandelijks
jaarabonnement en lidgeld : 300 Bf
los nummer : 100 Bf
door betaling op bankrekening 001-1189490-55
redactie-coördinatie : Raymond Moreau
de auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdrage**

Bibliotheek en archief

**De Snipper-lokaal 3, Brusselsesteenweg 73 1860 Meise
toegankelijk iedere woensdag van 14u tot 17u
behalve op feestdagen en tijdens de schoolvakanties**

Berla verzamelt

**alle documenten over de gemeente Meise en omgeving zoals
oude weekbladen, persknipsels, foto's, zichtkaarten, affiches, landkaarten, ...
alle documenten over inwoners van Meise zoals
doodsprentjes, familiearchief, kavelbrieven, foto's, notariële akten, ...
alle voorwerpen in verband met ambachten en stielen van vroeger,
boerenalaam, leefmilieu en gewoonten van onze voorouders.**

werp niets weg, contacteer eerst Berla

telefonische info:

S. Van Hemeldonck 02-269 29 26, R. Moyson 02-269 28 88 of R. Moerenhout 023-270 24 50

INHOUD

Ten geleide		2
't Schooltje van Oppem	Zr. Cecilia Monsieus	5
De kap van Zuster Thecla	Michel Van den Broeck	11
Oude Meisese geslachten	Leo Lindemans	12
Uit de parochieregisters : De Boeck	Medard Moerenhout	13
Edwin Ganz en het Brabants trekpaard	Maurits Van Den Eynde	15
Toponymie Meise-Oppem-Rode	E. Van Hemeldonck	19
Toneelleven te Meise	Piet De Cuyper	21

BERLA

driemaandelijks tijdschrift
nummer 52 - juni 1998

TEN GELEIDE

De plantaardige kleuren van vorige jaargangen hebben sinds de jongste aflevering van Uw tijdschrift plaats geruimd voor de liturgische. Niet dat nu in ieder volgend BERLA-nummer de inhoud op het religieuze zal afgestemd zijn, maar in deze uitgave treffen wij het met de geschiedenis van het Schooltje van Oppem. Een bevoorrechte getuige en gelegenheidsmedewerkster Zr. Cecilia Monsieurs schetst het ontstaan en de huidige toestand van deze plaatselijke onderwijsinstelling. Michel Van den Broeck sluit bij het anecdotische deel van het artikel aan met zijn relaas over de kap van Zuster Thecla of ...

Slechts een "stamstruikje" van Leo Lindemans in deze aflevering, doch een dubbele genealogische boterham van Medard Moerenhout over vergissingen in de parochieregisters. Vijftig jaar geleden overleed Edwin Ganz en paardenkenner Maurits Van Den Eynde wil hem herdenken met een trekpaardenroute in onze streek. BERLA steunt uiteraard dit initiatief en over het hoe en waarom verneemt U verder meer.

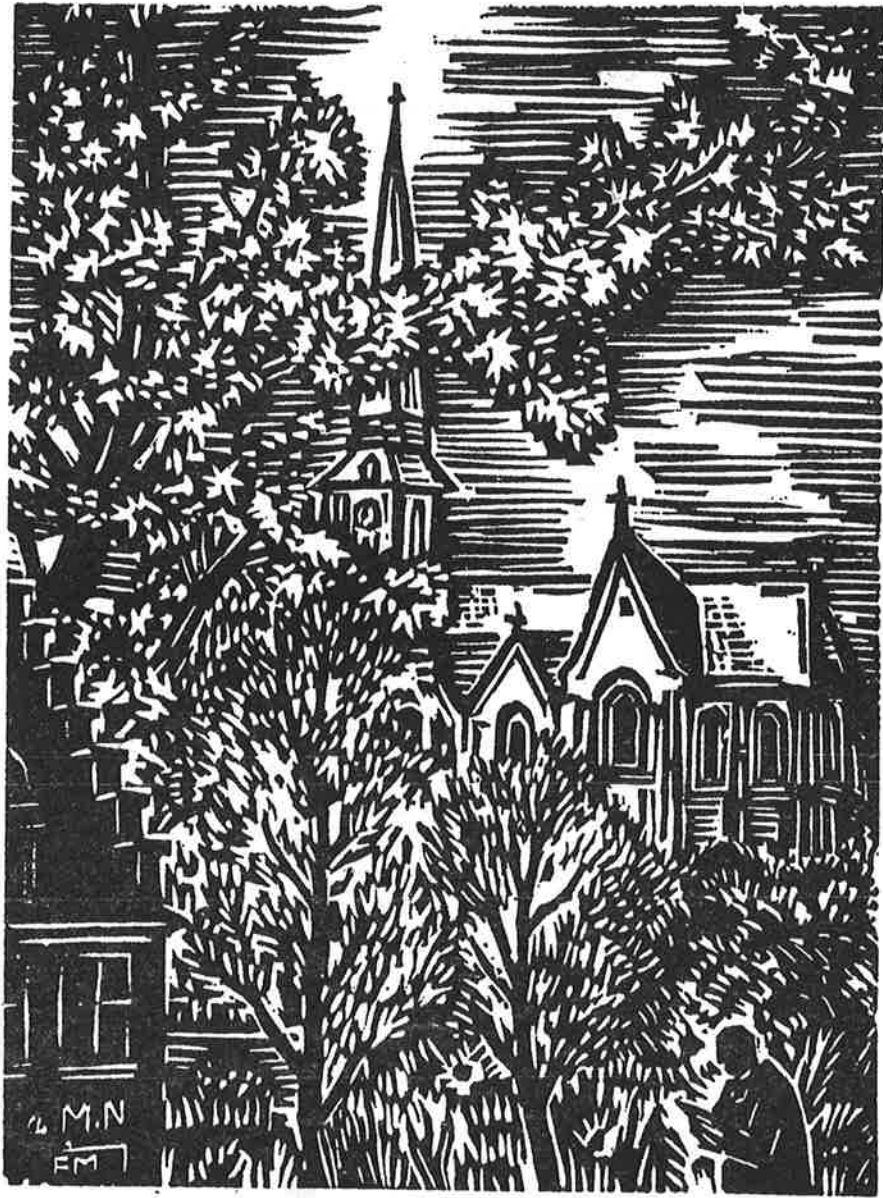
De auteur wenst ook bijzonder zijn dank te betuigen aan Madeleine De Cuyper, dochter van Sofie en Wannes, pachters van Bouchout, voor de zeer nuttige informatie en documentatie bij het opstellen van zijn artikel.

Mevrouw Van Hemeldonck breidt rustig verder aan haar toponymie en bezorgde ons de prachtige illustratie van Frans Masereel met de begeleidende siertekst aan het begin van dit nummer. Wie Geraard Gillisjans heeft vermoord zult U in het septembernummer moeten vernemen : Piet De Cuypers onderzoek naar de wortels van het toneellevens te Meise vergt extra ruimte en het loont weer de moeite.

Vele jaren heeft Achiël Jacobs de rubriek "Kort genoteerd" verzorgd en alle lezers zijn hem daarvoor zeer dankbaar. Om familiale redenen haakt Achiël voorlopig af en de vakantiemaanden zijn toch weinig vruchtbaar voor heemkundige activiteiten. Zo zal het BERLA-archief in juli en augustus gesloten zijn. Maar na 1 september zijn wij er terug en Michel Van den Broeck belooft alvast een stevige Westrode-wandeling n.a.v. het honderdjarig bestaan van de parochie.

Ook het bestuur heeft na verkiezingen enkele veranderingen ondergaan : Julia Cornelissen en Achiël Jacobs waren geen kandidaat meer en de andere bestuursleden (behalve één) werden door de algemene vergadering bij meerderheid van stemmen in hun mandaat bevestigd. Florent Coene wordt penningmeester en Wim Van Campenhout uit Meuzegem werd eenparig gecoöpteerd als nieuw bestuurslid. Als BERLA ooit op Internet geraakt zal het aan hem te danken zijn !

BERLA

*De St.-Martinuskerk van Meise
met een deel van de pastorie en
de brevierende pastoor Brams.*

*Houtsnede van Frans Masereel
opgedragen aan zijn vriend
Maurits Naessens*

*luit "Mijn land",
met honderd houtsneden
van Fr. Masereel.*

*De voortuin van de pastorie
omvatte vroeger de huidige
parking en was gans ommuurd
e.v.b.*

't SCHOOLTJE VAN OPPEM

't Schooltje van Oppem is ondergebracht in een oud gebouw waarin reeds meer dan honderd jaar geleden onderwijs werd gegeven door de Zusters van de Voorzienigheid uit Diest. Het gebouw bestaat uit drie klassen in de gewone zin van het woord en uit drie klassen die bekomen werden door transformatie van het kloosterhuis. Het geheel heeft een aparte huiselijke sfeer die als het ware uitnodigt tot Montessori-onderwijs.

Een kloostertje en een school, midden in een boomgaard tegenover een mooi, wit kerkje, zo schilderachtig landelijk als je 't maar kan dromen. Dat was Oppem. Het had iets idyllisch. De parochie was afhankelijk van de abdij van Grimbergen. De pastorie diende ooit als rusthuis voor de paters. In dat Oppem woonden de Zusters van de Voorzienigheid van 1853 tot 1980.

Het woonhuis van de zusters dateerde van kort na 1800 en heette "het kasteel". Wellicht zo genoemd in vergelijking met de minieme, kleine dorps huisjes. Eigenlijk was het een landhuis, een buitenverblijf.

In 1852 was barones Ernestine Vandergracht eigenares van "het kasteel". Die juffrouw wenste een zustersschool voor de meisjes van het dorp en zij sprak erover met de graaf van Limburg-Stirum uit Wemmel. De graaf kende Eerwaarde Heer Kinet, directeur van de Zusters van de Voorzienigheid van Champion. Zij ontmoeten elkaar in de "Refuge" aan de Ursulinenstraat te Brussel. Er werd over dat schooltje gepraat, de graaf bracht de Juffrouw in contact met E.H. Kinet en beiden kwamen tot een overeenkomst.

De Juffrouw zou zorgen voor een onderkomen : er was een woonst met tuin vlakbij haar kasteel en zij zou daarbij een som van 24.000 frank schenken als rente. Champion beloofde twee zusters te geven om te onderwijzen aan kleine meisjes en zou ieder jaar honderd missen laten opdragen ter intentie van de weldoenster.

Maar rond 1850 was het juist de periode dat de liberale gedachten overal doordrongen en er werd druk propaganda gemaakt. Opgehitst door lieden, die in Oppem liever geen katholiek schooltje zagen komen, en die zeer argwanend stonden tegenover de oversten van Champion, E.H. Kinet en Mère Emmanuel, begon Juffrouw Vandergracht te aarzelen of zij met het begonnen werk wel zou doorgaan. Dat beviel E.Heer Kinet niet. Hij kon de steun van rijke beschermers best gebruiken voor bestaande en voor nieuwe stichtingen en hij schreef erover aan Juffrouw Vandergracht. De graaf van Limburg-Stirum was ook erg ontgoocheld over de aarzeling van de juffrouw. Hij schonk eigen financiële hulp en bleef aandringen bij Juffrouw Vandergracht. Monseigneur Sterckx, aartsbisschop van Mechelen, die zelf afkomstig was van Oppem, moedigde hem daarbij aan. Tenslotte heeft de juffrouw zich laten overtuigen en heeft zij voor de nieuwe stichting de som van 24.000 frank vastgelegd. Zo kon het schooltje er eindelijk toch komen.

De stichtingsdatum was 1 oktober 1853. De eerste zusters die toekwamen, werden ontvangen door pastoor Deckx. Hij hielp hen eigenhandig bij het installeren van hun woonst en klasje: alvast een deugddoend welkomgebaar.

Wie waren die eerste zusters?

Vooreerst Soeur Marie-Claire Schollen, geboren te Tielt in 1822. Zij vertrok naar Ecuador in 1871 en overleed te Quito in 1889.

De tweede was Soeur Leocadie Govaert, geboren te Kortenaken in 1822 en uitgetreden in 1861.

Hun Franse naam "Soeur" brachten de zusters natuurlijk uit het Walenland mee. Sr. Leocadie werd in 1861 vervangen door Soeur Mathilde Moons, geboren te Oostham in 1817. Reeds twintig jaar had zij klas gegeven in de lagere school te Diest in uiterst moeilijke omstandigheden en zij wist van aanpakken. Zij overleed te Champion in 1886.

In de loop der jaren hebben heel wat zusters in Oppem gewerkt, maar wij moeten toch speciaal Soeur Thecla vermelden. Geboren te Tielt in 1843, kwam zij in Oppem toe in 1867 en bleef er tot het einde van haar leven.

Zuster Thecla was een merkwaardige figuur, een zuster die door al de inwoners van Oppem op de handen werd gedragen. Zij was niet gediplomeerd maar voor haar tijd zeer bekwaam en zelfs ontwikkeld. Zij was diep godsdienstig, had gezond verstand, wist raad bij alle gelegenheden. Zij had ook vriendelijke, voorname manieren, die door de kinderen werden nagebootst.

Heel lang was Soeur Charité Goebbels haar gezellin (° Heerlen 1839 en +Champion 1926). Soeur Charité droeg haar naam met eer en was ook heel graag gezien in Oppem. Die twee zusters hebben heel Oppem leren lezen en godsdienstig leven, zij hebben letterlijk Oppem opgevoed.

Zelf leefden zij arm en primitief om veel aan de oversten van Champion te kunnen geven, een mentaliteit, die ook in andere kloostertjes bestond.

Maar meer dan 50 jaar lang waren zij het goede hart van Oppem en hadden zij blijvend contact met hun oud-leerlingen, met de moeders en grootmoeders. Die kwamen later altijd graag naar hen terug met hun lief en leed. Het waren twee zusters, die letterlijk vergroeid waren met Oppem.

Toen Soeur Thecla te Oppem overleed in 1920, ging Soeur Charité op rust in Champion en overleed er in 1926.

Bij de aanvang was er maar één klas. Mgr. Sterckx liet er onmiddellijk een tweede bouwen omdat door de grote toeloop van kinderen uit de naburige dorpen het schooltje te klein werd. Juffrouw Ernestine Vandergracht overleed in 1853. Haar erfgename, de weduwe douairière Dubus-Vandergracht stelde op 14 oktober 1861 het domein waarop het kasteel en het schooltje stonden, publiek te koop.

Het schooltje mocht in geen geval verloren gaan en daarom meldde het klooster van Champion zich aan als kandidaat-koper. De graaf van Limburg-Stirum wilde wel in plaats van de Voorzienigheid van Champion als koper optreden en kocht de hele eigendom voor 6.462 frank. Officieel gebeurde die aankoop per tontine door enkele leden van de congregatie.

Later kon dit omgezet worden in de VZW Voorzienigheid. Dit gebeurde meer bepaald op 10 februari 1923.

Nu was de graaf zeer gelukkig met de aankoop en deelde het nieuws onmiddellijk mee aan de heer Jacques, directeur van de Voorzienigheid. "*Voor U is deze eigendom ten minste 8.000 frank waard*", zei hij.

Vanaf 1861 gingen de zusters in het landhuis wonen en de oude gebouwen werden gesloopt. Daarvan bleven er nog heel lang sporen achter want wanneer men een spade in de grond stak in de tuin of de weide, kwamen er brokken baksteen naar boven : de resten van het eerste kloostertje. De nieuwe klassen kwamen nu aan weerszij van het ruime woonhuis.

Als vrije school had die van Oppem geen hinder van de wet van 1879, die verbood om godsdienst te onderwijzen in gemeentescholen. Voor het inkomen zorgde nog altijd de stichting van 1852. Maar door de stijging van de levensduurte werd de toestand erg nijpend en na de schoolcrisis trachtte men de school te doen aannemen door de gemeente.

Pas in 1901 was de school daarvoor gereed en de gemeente Brussegem stemde toe tot de aanneming. Er moesten wel verbeteringen aangebracht worden o.m. voor elke klas een gang als kleedkamer.

In 1938 werd druk onderhandeld met het gemeentebestuur over het onteigenen van een groot stuk grond voor het aanleggen van een weg.

De Voorzienigheid had haar bezwaren want dat plan zou heel nadelig uitvallen voor klooster en school. Het zou voorgoed gedaan zijn met het mooie uitzicht en met stilte en rust. Maar op aandringen van de zusters is het plan gewijzigd en werd maar een kleine strook grond afgesneden.

Als tegemoetkoming heeft het klooster toen een nieuwe klas laten bijbouwen. En de gemeente schonk een extra toelage van 12.000 frank. Zo kon het schooltje verder bloeien met zijn lagere klassen en bewaarschool.

Zuster Regina met de brave kindjes van Oppem

Na de tweede oorlog veranderde er veel in de samenleving. Er kwamen geen nieuwe zusters meer bij. Toen namen leken, die door de staat werden bezoldigd, het werk over. In 1980 vertrokken de laatste zusters uit Oppem. Het kloostertje had zijn rol gespeeld op de gepaste tijd. De zusters hadden het onderwijs aan volksskinderen op gang gebracht in een periode dat daar niemand anders voor te vinden was. En zo was het goed.

Ten slotte kreeg het schooltje nog een nieuwe bestemming : in 1976 namen de Broeders van Oostakker het schooltje over van de zusters en fuseerden het met het Sint-Donatusinstituut van Merchtem. Toch bleef het schooltje vrij autonoom werken. Op 1 september 1985 schakelde het volledige schoolteam over op de Montessorimethode na een grote vakantie die gebruikt werd voor herscholing en bijscholing. Geen enkele leerkracht heeft het werken volgens deze methode een verslechting gevonden, integendeel.

Op 14 oktober 1990 heeft het klooster van Champion dan het hele domein van ruim 38 are gratis geschonken aan de Broeders van Liefde, officieel vertegenwoordigd door de VZW "Het schooltje van Oppem".

Uit het Herinneringsalbum

De eerste herinnering gaat terug tot het jaar 1930. Het gezin Stallaert was al sedert vele jaren bevriend met de zusters. Zij behoorden tot de tamelijk welstellenden van Oppem en bestelden iedere week een kistje verse vis in ijs, dat zij gingen ophalen aan het station. Volgens afspraak was een deel daarvan voor de zusters bestemd. Het oudste dochtertje, Maria, mocht het mootje vis gaan afleveren en dat vond zij telkens een heel plezierige karwei.

Soeur Isabelle, een fijne, lieve zuster, was een overste die van kinderen hield. Aan Soeur Regina, de keukenzuster, moest het pakje worden bezorgd. Dan volgde iedere keer hetzelfde ritueel : Soeur Regina (*Soeur Rezien*, zei men in Oppem) tastte diep in haar zak tussen de wijde rokplooiën en haalde er een doosje uit met zoete bolletjes. Daaruit een bolletje mogen nemen was een luxe, want thuis in het kroostrijk gezin waren de kinderen niet verwend met snoepjes. De toen al corpulente Soeur Regina beweerde dat ze die bolletjes niet kon missen voor haar keel.

En het kind proefde veel jaren daarna nog de vreugde van dat suikerbolletje.

Een tweede herinnering dateert van tien jaar later. Zuster Fernanda, het kleine, dappere zustersertje, deed in Oppem de kleuterklas tijdens de oorlogsjaren. Met weemoed en met humor kon zij over haar ervaringen vertellen.

Zij leefde er samen met twee oudere zusters : de gendarm-achtige Regina, die de scepter zwaaide over klooster en klas, en daarnaast de wat ziekelijke Zuster Nathalie, de echte overste, die vrede nam met de toestand.

Zuster Regina deed klas in de laagste graad en was tegelijk keukenzuster. Vanuit de klas hield zij een oogje in het zeil over haar keuken. Zij vond dat je nooit tijd mocht verliezen. Je kon best twee werken tegelijk doen : groenten schoonmaken, aardappelen schillen, kousen stoppen, kolen opscheppen en daarbij het officie of het rozenhoedje bidden of mediteren. Als men dan klaar was met bidden, was ook de koffie gereed of stond de soep op tafel. Elke minuut moest zuinig worden gebruikt.

De mensen in Oppem waren de zusters zeer genegen, nog net als vroeger. Sommige gezinnen beschouwden de zusters bijna als familie, o.m. bij vader en moeder Stallaert, waar Zuster Fernanda terecht kon met haar verdriet toen haar enige broer, Milleke, in een concentratiekamp stierf van ontbering. De mensen weenden mee alsof het om hun eigen kind ging. Gelukkig dat er zo'n warme vriendschap in Oppem mogelijk was.

Oppem was bekend om de gezonde buitenlucht en meer dan eens werden zwakke zusters voor een tijdje naar Oppem gestuurd om op te knappen. Oppem was het dorp met de gulhartige mensen, bij wie de zusters van de gevangenis uit Brussel mochten komen smokkelen, een onvergetelijke weldaad tijdens de oorlog.

Oppem heette ook het poëtisch kloostertje. Wanneer in de zomer alle deuren openstonden, kon je van in de voordeur bij de zusters recht tot in het kerkje het tabernakel zien. De goede God leek dan heel dichtbij.

De pastoor was natuurlijk de geestelijke leider van de nonnetjes. Hij was dat op zijn eigen, simpele manier, zonder complimenten.

Eens zaten de drie zusters bij de biechtstoel zich devoot gereed te maken voor hun wekelijkse biecht en te wachten op Mijnheer Pastoor (Hubert Chasseur), die misschien niet zo erg gebrand was op het biechthoren van devote zusters. Eindelijk kwam hij de kerk binnengesloft op zijn klompen, klots klots tot waar de zusters zaten, die schuinweg eerbiedig naar hem keken. Daar dreunde zijn stem door de heilige stilte : *"Zeg maskes, zedde gale nog ni bekanst geriëd ? Spoed alen es e bekken eh, veujoët ermee."* En hij dook de biechtstoel in.

De zusters schrokken wel van zo'n onbehouden uitnodiging maar hielden zich goed. Na biecht en penitentie, op de terugweg naar hun kasteel hebben zij het uitgeproest van het lachen. Daarmee wisten zij het weer : hun pastoor hoorde bij de sfeer van het Oppem van toen.

Ten slotte nog enkele herinneringen aan andere zusters, die een speciaal licht werpen op het onvergetelijke Oppem.

Veertien jaar lang was Zuster Elisa Keldermans de gezellin van Zuster Regina, iets wat veelbetekenend en lovend is voor Zuster Elisa. Je moest wel enkele sterke hoedanigheden bezitten om dat vol te houden.

Toen Zuster Regina in 1923 in Oppem toekwam, leefde de herinnering aan Zuster Thecla er nog zeer sterk. Die was pas drie jaar overleden, de engel van Oppem. Nu leek Zuster Regina als geroepen om haar te vervangen en zij deed haar uiterste best om daarin te slagen. Geleidelijkaan leerde zij ook al de mensen van Oppem kennen. Haar taak als kleuterleidster bracht dat vanzelf mee. Op haar eigen manier probeerde zij alle mogelijke diensten te bewijzen aan de mensen.

Ze zorgde heel vindingrijk voor haar kleuters. Zelfs als moeders hun heel jonge spruiten mee naar school brachten omdat zij zelf ergens naartoe moesten of om welke reden ook, dan nam Zuster Regina die hummeltjes of baby's bij zich in de klas, zette ze in een bakje, bewaakte ze en verzorgde ze zoals de moeders deden. Na de schooluren hield zij ook de kinderen bij, en al de moeders wisten dat hun kinderen veilig waren.

In de winter of bij nat weer, waste en droogde zij de kousen en klompjes en liet de voetjes warmen bij de kachel.

Met haar goede raad kon zij ook terecht in alle gezinnen en ja, het kwam zo ver dat ze een beetje ging lijken op de vroegere "engel van Oppem" en daarover was zij danig fier.

Toen in 1965 Zuster Elisa toekwam in Oppem, was Zuster Regina 69 jaar en kon zij niet langer in de kleuterklas staan. Zuster Elisa moest haar vervangen, maar dat ging aanvankelijk niet zonder slag of stoot. Zuster Regina, die nu meer dan 40 jaar in Oppem woonde, stond haar eerstegeboorterecht niet af. Zij verbood Zuster Elisa met de ouders of de burens te spreken. Zij bespioneerde haar van achter een gordijn of een deurspleet om te zien of zij haar op geen overtreding betrapte. En wanneer de kleuters hun zelfgemaakte werkjes mee naar huis mochten nemen, stond Zuster Regina prompt aan de uitgang van de klas om de moeders te groeten en hen te doen geloven dat die kunstwerkjes aan haar te danken waren.

Stilaan verbeterde de situatie. De kalme, vredige Zuster Elisa kon zich zonder problemen aanpassen. Zij begreep Zuster Regina en wist te relativieren. Zo won ze op de duur zelfs het hart van haar gezellin, die de naam had "lastig" te zijn. Want Zuster Regina zag zelf in welk een goede kleuterleidster Zuster Elisa was en hoe geduldig zij altijd bleef bij haar eigen bazigheid. Zij werd zelfs haar onmisbare vriendin. Maar Regina bleef Regina, de heerseres. Over de keuken was zij alleen de baas. Zij sloot alle eetwaren op en stak de sleutel op zak. Deuren en ramen moesten open of dicht, naargelang het haar beviel, maar wie zich bij zo'n dingen neerlegde, kon best met haar samenleven.

Om te besluiten nog het verhaal uit de mond van Zuster Ignace en Zuster Johanna. Die twee moesten eens samen voor enkele dagen naar Oppem gaan om Zuster Regina gezelschap te houden terwijl Zuster Elisa op retraite was. Toen hebben die twee ondervonden wat het betekent als in een kleine gemeenschap een dictator aan het hoofd staat. Het was hun ten strengste verboden op hun slaapkamer een venster te openen en ook de deur moest dichtblijven, ook al was het een stik hete zomer. Maar de zusters vertelden dat ze stiekem niet gehoorzaamd hebben.

In de boomgaard zaten enkele konijntjes in een hok. Toen die twee vervangzusters de diertjes eens gingen strelen, schrokken ze van een bulderende stem : "Blijf van die konijnen af !".

Op een stille namiddag waren Zr. Ignace en Johanna een wandeling gaan maken, om zomaar eens op verkenning te gaan in het dorpje. Maar bij hun thuiskomst stond daar een razend kwade Regina in de deur, net een bulldog die hen het hoofd ging afbijten. En die twee schrokken zich bleek omdat zij niet wisten wat zij misdaan hadden.

Toen Zuster Regina op leeftijd kwam, de 80 voorbij, kon ze niet goed meer stappen. Zij was ook zeer zwaarlijvig geworden. Meteen verzachtte haar karakter en zij rekende graag op de steun van de veel jongere Zuster Elisa. Die paste zich weeral aan en vergat alle narigheid uit het verleden. Vriendschap moet stilaan groeien.

In 1979 zijn beiden vertrokken uit Oppem en in 1980 werd het huis gesloten. Zuster Regina ging op rust in "De Pelikaan" te Diest, het bejaardentehuis van de Voorzienigheid. En, wat men eerder niet had verwacht, zij was een gemakkelijke patiënte, die best tevreden was met haar lot. Zij kon lachen dat ze ervan schudde, wat haar tenslotte nog sympathiek maakte.

Zr. Cecilia ~~Monsieurs~~

DE KAP VAN ZUSTER THECLA

Mijn moeder, Maria Bogaerts, ging tot 1923 naar de meisjesschool van Oppem. De zusters droogden toen hun wasgoed op de zolder van het klooster. Mijn moeder werd gevraagd de kledingstukken van de draad af te nemen en ze naar beneden te brengen voor de strijk. Maar zij kon de verleiding niet weerstaan om er enkele te passen, waaronder de wijde kap van Zuster Thecla.

Zij had de kap nog maar pas op het hoofd of ze werd door een zuster betrappt. "Wat zijt gij aan 't doen? Wat betekent dat?" Mijn moeder was verrast en haar kaken werden rood. Zij herpakte zich: "Zuster, ik wou eens zien of ik er goed zou mee staan." De zuster zei verder niets meer en ging weg. Waarschijnlijk dacht zij: dat is iemand die onze rangen komt verwoegen.

Mijn moeder heeft nadien het wasgoed niet meer gepast. De geestelijke roeping is uitgebleven. Zij is getrouwd en één van haar zonen zet het relaas van deze "modeshow op zolder" op papier, 75 jaar na de feiten.

16 februari 1998

Michel Van den Broeck

OUDE MEISESE GESLACHTEN

van der BRUGGEN

I. Boodt (Boudewijn) van der BRUGGEN, + Meise voor 1486.- x Geertruijdt van HAEXTDONCK, + na 1486. - Van wie te Meise in 1486 ¹ :

1° Matheus, volgt II. 2° Aert. 3° Jan, te Meise in 1482 ¹ .
4° Willem. 5° Henric, ib. in 1479. ¹ 6° Beatrijs, idem. - x (Jan de LATHOUWER ?)² . 7° Lijsbeth, idem.- x Joos van MIEGHEM. 8° Yde, idem.- x (Aert de CONINCK ?)². 9° Johanna, idem.- x (Christoffel van der SCHUEREN ?)².

II. Matheus van der BRUGGEN, te Meise in 1468 ¹, + voor 1525 ³ .- x Lijsbeth v. den BRANDE, dochter van Claes, ib. in 1479 ¹.- Van wie:

1° Gillis volgt III.

2° Imbrecht, te Meise in 1525 en 1533 ⁴ .schepen ib. 1530-45 ⁵ , + voor 1548.⁵ x Kathelijne SWINNEN, ib. in 1530 ⁴ + voor 1548.- Van wie

A. Jan, ib. in 1548.- Van wie:

1. Anthonis, te Grimbergen in 1540 ⁶ , erflaat van Merode te Ramsdonk 1565 ⁷ .

III. Gillis van der BRUGGEN, erflaat van Heetvelde te Meise 1526-27 ³, + voor 1540 ⁶.- x Kathelijne van der WOLCKEN geheten van den BESSEME, cit. 1526.- Van wie:

1° Joos volgt IV.

(2° Jan fs Gielis, + Londerzeel voor 1526?)⁸ .

(3° Gielis fs Gielis, op het hof ter Couten te Londerzeel 1526 ?)⁸.

IV. Joos van der BRUGGEN, te Meise in 1540 ⁶ en 1548 ⁹ .- x Kathelijne HEERINCX, ib. in 1548.- Wellicht te identificeren met Joos van der BRUGGEN, + Asse ca. 1549 ¹⁰ .- x Kathelijne van den HOUTE.- Van wie te Asse in 1549 ¹¹ :

1. Jaspas. 2. Joos. 3° Merten. 4° Paulijne, x Hendrik LEENMAN. 5° Margriete, x Peeter DAEMS. 6° Elysabeth, x Ingel MEERTE. 7° Kathelijne , x Jan GOEJEN. 8° Marijken. 9° Jenneken, + Asse voor 1585.¹² -x Jan van RANSBEKE, zoon van Andries en Kathelijne STEVENS, + voor 1585.-van wie afstamm.¹³.-10° Barbele.

Leo Lindemans.

1 Sch.gr. Meise nr 5694.

2 Cit. 1479 zonder te preciseren met welke van de dochters van der BRUGGEN hij getrouwd was.

3 Sch.gr. Meise nr 5697

4 Id. nr 5698.

5 Id. nr 5700.

6 Cijnsboek van Grimbergen, Brandshove.

7 Sch.gr. Ramsdonk-Kapelle nr 2881.

8 Sch.gr. Londerzeel nr 9240.

9 Sch.gr. Meise nr 5701.

10 Sch.gr. Asse nr 212.

11 Voogd over de jongste drie kinderen is Joos van den Bosache.

12 Sch.gr Asse nr 212.

13 Zie onze genealogie van Ransbeke, te publiceren.

Bij het bewerken van de familie **De Boeck** in Wolvertem vonden we een kleine eigenaardigheid.

Gaugericus **DE BOCK** werd gedoopt te Rossem op 9 februari 1642 (1)
hij was de zoon van Robertus **DE BOCK** en Christina **PEETERS**
peter: Gaugericus **PEETERS**, meter: Anna **DE BOCK**

Tot zover niets aan de hand maar in de klapper van 1878 staat deze "Gaugericus" vermeld als "Gaugericus **DE BUCK**", (wat op zich het zoeken niet gemakkelijker maakt) maar bovendien vermeldt men hem als de zoon van "**X**" en Christina **ROKSTIER** ! (vader onbekend en moeder met een familienaam die niet bestaat).

De maker van de klapper in 1878 kon klaarblijkelijk de akte niet goed lezen en heeft de voor-naam van de vader "**roberti**", vertaald als "**rokstier**"...

Hierna volgen tekst en fotokopie van deze doopakte:

Afschrift:

*9 february 1642
Gaugericus de bock f. (2)
roberti et Christinae Peeters (3)
L. Gaugericus Peeters
et Anna de bock.*

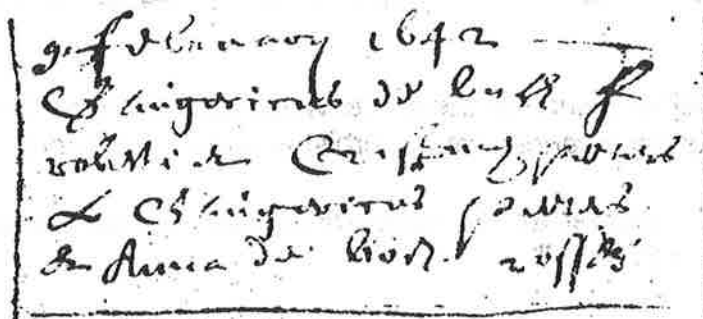
rossem

Vertaling:

*Op 9 februari 1642 (werd gedoopt)
Gaugericus De Bock, zoon van
Robertus en van Christina Peeters
Doopverheffers: Gaugericus Peeters
en Anna De Bock.*

(gedoopt in) Rossem.

Fotokopie:

(1) Een aanduiding in de akte zelf wijst erop dat hij gedoopt werd in Rossem, toch staat deze akte ingeschreven in het parochieregister nr. 2/f° 43 v° van Wolvertem (wat regelmatig gebeurde in die periode).

(2) f. betekent filius (zoon van)

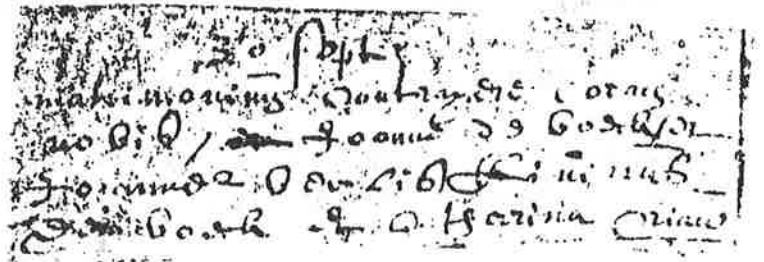
(3) L. betekent Levantes (doopverheffers of peter en meter)

Onbestaand huwelijk DE BOECK in Wolvertem.

In de klapper van Wolvertem is een echtpaar vermeld dat in feite niet bestaan heeft. Volgens voornoemde index, die werd opgemaakt in 1878, was Joannes DE BOECK gehuwd met Joanna VERBIST op 30 september 1669.

De huwelijksakte (reg. 4/f° 411 v°) luidt als volgt:

*Anno 1669
30 Sept.
matrimonium contraxere coram
nobis, Joanne de boeck et
Joanne berlis, Livinus
de boeck et Catharina Criau.*

De vertaling is vrij eenvoudig:

Op 30 september 1669
Hebben het huwelijk aangegaan voor
ons (de pastoor), Joannes DE BOECK en
Joannes BERLIS (de getuigen), Livinus
DE BOECK en Catharina CRIAU (het echtpaar).

Deze akte wijkt wel een beetje af van de vorm die de pastoor in die tijd gebruikte want meestal werden eerst de man en de vrouw die huwden vermeld en pas daarna de getuigen.

De maker van de klapper in 1878 is hierdoor blijkbaar misleid geworden want hij beschouwde de eerste twee namen als "Joannes de boeck" (man) en "Joannes berlis" (vrouw) waarbij dan nog de vergissing werd begaan dat "Berlis" vertaald werd als "Verbist".

Vanzelfsprekend zijn er geen kinderen te vinden van Joannes De Boeck en van Joanna Verbist, ook niet wanneer men Verbist vervangt door Berlis.

Bij de dopen worden echter wel drie kinderen vermeld van het echtpaar "Livinus DE BOECK en Catharina CRIAU"

1. Joannes, = 23 november 1670 (reg. 3/f° 107 r°) (1)
2. Martinus, = 4 december 1672 (reg. 3/f° 111 r°) (2)
3. Joanna, = 9 april 1674 (reg. 3/f° 115 r°) (3)

(1) zv. Livinus DE BOECK en Catharina GRIAU (onduidelijk kan ook GRAVE zijn)(4)

(2) zv. Livinus DE BOECK en Catharina CRIAUW (volgens de klapper CREVE)(4)

(3) dv. Livinus DE BOECK en Catharina CRIAUW (volgens de klapper CREVE)(4)

(4) de naam van de moeder is in geen enkele akte duidelijk leesbaar

EDWIN GANZ EN HET BRABANTS TREKPAARD

Een trekpaard met kar is een unieke manier om op een rustig tempo de streek te verkennen. Midden tussen de velden en landwegen trekt men door een prachtig natuurlandschap op de kadans van de zware paardenhoeven. En indien de weergoden gunstig gezind zijn beleeft men een niet te vergeten uitstap.

De trekpaardenroute wordt als eerbetoon genoemd naar de vermaarde paardenschilder Edwin Ganz. Vijftig jaar geleden immers, in augustus 1948, overleed Ganz arm en verlaten op een zolderkamer van de Orangerie in het park van Meise.

De streek van Meise en omgeving lag hem nauw aan het hart en hij heeft ons doorheen het patrimonium dat hij heeft nagelaten een zeer getrouw beeld gegeven hoe het landschap en de mensen er in die tijd hebben uitgezien.

Edwin Ganz maakte vele schetsen en schilderijen van personen die werkzaam waren op de boerderijen uit de omgeving van Meise o.m. Sofie en Wannes De Cuyper, de pachters van Bouchout, een boerenjongen te paard (Poupe), een stalknecht van de Drijtorenhoeve, een paardenkoper ...

Edwin Ganz werd geboren te Zürich op 3 oktober 1871 als enig kind van Julian Ganz en Edith Herringen (van Engelse afkomst). Hij overleed te Meise in 1948 en verbleef gedurende zesenzeventig jaar in het Domein van Bouchout. Dit Domein was eens de residentie van keizerin Charlotte, zuster van Leopold II en echtgenote van Maximiliaan Ferdinand Joseph van Habsburg.

Vader Julian Ganz verhuisde in 1874 om zich in Brussel te vestigen en was er de fotograaf van Leopold II en tevens een begaafd aquarellist. Zijn eigen vader was eveneens kunstschilder en lithograaf geweest. Edwin volgde vanaf zijn vijftien jaar les aan de Academie voor Schone Kunsten te Brussel. Hij volgde ook privélessen bij Blanc-Garin.

In 1892 overlijdt zijn vader en keert zijn moeder terug naar Zürich. Edwin blijft alleen achter in het ouderlijk huis te Schaarbeek, dat drie schilderateliers bezit. In Schaarbeek maakt hij de grote legermaneuvers mee en werkt hij gedurende drie jaar aan zijn eerste meesterwerk "*De bestorming van Scherpenheuvel*", een doek van 3 op 4 meter, waarop Prins Albert de bestorming leidt. Het doek geeft een episode weer van de opleiding der Grenadiers in 1894. Daarna gaat hij in de leer bij de beroemde Franse militaire kunstschilder Eduoard Detaille te Parijs in 1899.

In 1901 wordt Ganz kunstschilder in dienst van prinses Clementine van België en zal in het Koninklijk Domein van Laken vooral rijpaarden tekenen en schilderen. Ganz schilderde er als schilder van het Koninklijk Hof, de paarden van Koning Leopold II o.m. het zadelpaard "*Cheltenham*" (1903).

Een van zijn beroemdste werken "*Coo en Spa*" (1903) toont de rijpaarden van de prinses Clementine, met op de achtergrond het paleis van Laken.

In 1902 verleent Baron Goffinet een verblijfsvergunning aan Ganz in het Koninklijk Domein van Bouchout.

Het geliefd onderwerp van Ganz is het paard. Men vindt het terug in de vele militaire taferelen die hij schilderde en voornamelijk in de prachtige realistische werken over het plattelandsleven van die tijd. Ganz streefde naar perfectie in zijn schilderijen en heel wat voorbereidend werk gaat de realisatie ervan vooraf. De werken geven beelden weer van zijn talrijke verkenningstochten in de streek rond Brussel, Meise en Oppem. In alle weersomstandigheden trekt de schilder erop uit en brengt hij in zijn schetsboek een nieuwe oogst aan schetsen terug. In zijn atelier worden alle elementen zorgvuldig samengebracht en krijgt de opbouw van het schilderij stilaan gestalte. Dit zien wij aan de hand van de talrijke basistekeningen en schetsen die de schilder maakte bij verscheidene gelegenheden en op diverse plaatsen. De paarden en de mensen kregen hun plaats in een soort modellandschap. Volledig in de natuur uitgewerkte schilderijen heeft Ganz zelden gemaakt. Deze werkwijze legt het gebrek uit aan spontaneïteit dat men in sommige van zijn werken moet onderkennen. Door zijn grote precisie en zin voor detail worden zijn schilderijen als het ware echte "foto's" en hebben zij heden een grote documentaire waarde.

De werken van Ganz worden vooral gekenmerkt door hun kleurschakeringen en lichtspelingen. Ganz slaagt er in op een artistiek hoogstaande wijze de paarden anatomisch exact weer te geven in hun spierstructuur, houding en beweging. In zijn schilderijen straalt de kracht uit van de paarden en zijn mens en landschap onafscheidelijk verbonden.

In zijn eerste schilderperiode geeft hij vooral militaire taferelen en portretten weer en geleidelijk aan neemt de interesse voor het paard de bovenhand. Ganz betoont meer en meer interesse voor het krachtige trekpaard en zijn intrek in 1902 in het domein van Bouchout zal hem nog sterker in die richting duwen. De aanwezigheid van de drie pachthoven - de hoeve van het kasteel van Meise, het Bouchout- en het Drijtoerenhof - en de zware Brabantse trekpaarden, die talrijk aanwezig zijn op de hoeven, vormen voor de kunstschilder een onuitputtelijke inspiratiebron.

Ganz schildert graag taferelen van het plattelandsleven zoals het binnenhalen van de oogst waar de boer met moeite een vijfspan Brabantse trekpaarden in toom weet te houden of paard en boer op weg naar Sint-Elooi.

In 1919 krijgt Ganz de kans om de kampioentrekpaarden van België te schilderen, de merrie Alida van Obaix-Buzet en de hengst Drinker van Hondzocht (nabij Edingen-Halle). De voorbereidende schetsen die tot in de kleinste details zijn uitgewerkt blijven in het bezit van de Koninklijke Maatschappij van het Belgisch Trekpaard. De schilderijen worden aan de eigenaars van de prijswinnaars geschonken. Menig fokker van trekpaarden geeft rond die tijd de opdracht aan Ganz om zijn kampioen te schilderen o.m. Oregon (Drijpikkel Strombeek), Spirou (Neerhof Wemmel), Kruger (Bouchout Meise). Ook wordt door de stad Brussel onder de titel "*La Foire aux chevaux de trait belge*" een reeks prentkaarten ter bevordering van de paardentoonstelling bij Ganz besteld. Door de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Brussel wordt op Ganz beroep gedaan (1935-1937) als leerkracht voor de cursus Anatomie van het Paard.

Een zware ziekte in 1923 en zware financiële tegenslagen tijdens de crisisjaren maken abrupt een einde aan de artistieke activiteiten van de kunstenaar. In 1927 sterft Keizerin Charlotte. Het kasteel van Bouchout blijft leeg en zonder bestemming, het park wordt niet meer onderhouden en het domein wordt verwaarloosd.

Ganz blijft er als een kluizenaar achter en zet zich in voor de instandhouding van het kasteel. Zijn laatste levensjaren brengt hij door op een zolderkamer in de Orangerie, als laatste bewoner van het domein. Hij zal er in 1948 eenzaam, arm en verlaten sterven.

Edwin Ganz heeft echter als kunstschilder het Belgisch trekpaard zijn onsterfelijkheid gegeven.

Het Belgisch trekpaard, dat miljoenen jaren terug in onze streken leefde, heeft een lange geschiedenis achter de rug.

Het robustus- (het woudpaard-type) of koudbloed-type paard uit Centraal-Germanië, met een zware bouw en grove gestalte, zou aan de basis liggen van de herkomst van onze Belgische trekpaarden.

De typologie van onze grondstructuur heeft trouwens dit paard zijn morfologie geschonken. De zware leemstreek van Brabant is altijd goede grond geweest voor de Belgische trekpaarden. In de zware leemgronden moest men kunnen beroep doen op een zware trekkracht die in staat was om vele uren achtereen te werken. Maar niet enkel op het land had men behoefte aan een goede trekkracht, doch eveneens in de stad voor het vervoeren van mensen met de paardentram of voor het trekken van bijvoorbeeld de zware steenkoolkarren op de kasseien. De trekpaarden waren vroeger niet uit het dagelijks leven weg te denken : de brouwers vervoerden de vaten bier met paard en kar, bakkers gingen hun meel halen bij de molenaars en om de zware zakken meel te vervoeren deden zij beroep op het trekpaard, ook de melkboer ging rond met de kannen op de kar.

Eerst gejaagd als voedselbron door de prehistorische mens, werd het paard later gedomesticeerd en gebruikt in de oorlogvoering. Julius Caesar schreef ooit in zijn relaas over de Gallische oorlog, dat de Belgen de dapperste van alle Galliërs waren en hiermede bedoelde hij ook hun uitzonderlijke paarden. Door de inzet van hun taaie paarden konden de Belgen heel lang weerstand bieden aan de overmachtige Romeinse legioenen. Sinds de Romeinen en tot Napoleon nam het Belgisch trekpaard deel aan alle veldslagen waarbij de cavalerie betrokken was. Ook tijdens de beide Wereldoorlogen werd het trekpaard dikwijls gebruikt in de artillerie.

In de Middeleeuwen was het Belgisch trekpaard het ridderpaard bij uitstek. Het kon het gewicht van de zwaargeharnaste ridders torsen en het is ook niet verwonderlijk dat het werd vereeuwigd in menige legende zoals dat van het "*Ros Beiaard*". Onze streken waren een bevoorrecht fokgebied en door de uitvinding van het gareel kon het zware paard zijn intrede doen op het veld als trekkracht voor land- en bosbouw. Wanneer het wegnnet werd verbeterd werd dit type paard ook snel gebruikt om zware lasten te vervoeren, het werd ingezet als jaagpaard om schepen langs kanalen voort te trekken, in het stadsvervoer, voor rosmolens, in de mijnbouw en tijdens de industriële revolutie rond 1900 kende het een glorierijke periode.

Het trekpaard is jarenlang de bijzonderste trekkracht geweest in de Antwerpse haven, men noemde ze de *natiepaarden*. In 1909 waren er bij de 600 trekpaarden in de havensector actief. Zij stonden in voor het vervoeren van de zware vrachten van de kade naar de loodsen. De circa één ton zware paarden verdwenen in 1960 uit het havenbeeld. Het is ook bekend dat aan onze Vlaamse kust, reeds voor 1510, de vissers te paard de zee introkken op garnaalvangst. Nu nog kan men de (zeven) garnalvissers van Oostduinkerke, van april tot november, bij eb, te paard door de golven zien ploegen.

De Belgen zijn reeds van in het Romeinse tijdperk grote liefhebbers geweest van het zware paardenras. De landbouwers en fokkers hebben er steeds naar getracht dit paard buitengewone kenmerken te geven ten dienste van hun behoeften. De opeenvolgende bezetters, en voornamelijk de Oostenrijkers, waren op zoek naar lichtere paarden voor hun keizerlijke legers en verplichtten onze fokkers hun paarden te kruisen met lichte hengsten van vreemde rassen. Dit mislukte echter wegens het verzet en de vastberadenheid van onze landbouwers die de typische eigenschappen van het Belgisch trekpaard wilden behouden.

Onze fokkerij kende haar hoogtepunt in de eerste helft van de twintigste eeuw. Talrijke nationale kampioenen waren de trots van onze fokkers en werden tot ver in het buitenland (V.S.A, Scandinavië, Japan, ...) geëxporteerd. Nu nog worden trekpaarden geëxporteerd naar de V.S.A, waar thans meer dan 6.000 Belgische trekpaarden zijn. Een bekend paardenfokker uit onze streek (Imde) was Gaston Van Doorslaer die als eerste na de Tweede Wereldoorlog terug Belgische trekpaarden heeft uitgevoerd naar Amerika. In 1930 telde ons land 245.000 trekpaarden en werd ongeveer vijftien percent van de paardenstapel geëxporteerd, met een exportwaarde van 56 miljoen frank. Jaarlijks zagen circa 38.000 veulens het daglicht. Een goede hengst kostte 400 maal het maandloon van een landarbeider en de dekprijs van *Avenir d'Herse*, een kampioenhengst (1925) uit die tijd, kostte 2.000 maal het dagloon van een meesterknecht. Het Belgisch trekpaard had een aanzienlijke economische betekenis en het verlies van een trekpaard was toen een zware financiële aderlating voor de boer.

Met de opkomst van de motorisatie werd het trekpaard snel verdrongen en ging het steeds bergaf. Voor de eerste wereldoorlog telde ons land 267.160 trekpaarden terwijl er actueel nog slechts circa 8.000 trekpaarden zijn ingeschreven in het stamboek en men ongeveer 900 geboorten per jaar telt. Met minder dan 1.000 geboorten per jaar is een ras met uitsterven bedreigt en behoort het Belgisch trekpaard tot een beschermde diersoort.

Het Belgisch trekpaard heeft een roemrijke periode gekend en moeilijke tijden overleefd. In Meise, Ossel, Oppem, Imde, Wolvertem, Grimbergen, Beigem, Humbeek, Steenhuffel ... kan men nog veel sporen ontdekken van de aanwezigheid van het trekpaard in Vlaams-Brabant. Onze fokgebieden hebben hun steentje bijgedragen tot de populariteit van het Belgisch trekpaard en nog steeds zijn er mensen begaan met het instandhouden van dit prachtig paardenras.

De Eerste-Minister heeft bij het 150-jarig bestaan van de brouwerij Palm, in het domein van Diepensteyn te Steenhuffel, een bronzen beeld onthuld dat een Brabants trekpaard op ware grootte voorstelt. Het beeld werd ontworpen door de kunstenaar en beeldhouwer Rik Poot en is een prachtige hulde aan deze trouwe werkkraft.

Het Belgisch trekpaard leeft en herleeft in onze streek dank zij het persoonlijk initiatief van mensen die begaan zijn met de toekomst van het trekpaard.

Wij hopen met dit nieuw en enig initiatief voor Meise, ook ons steentje bij te dragen aan de herwaardering van het Belgisch trekpaard in ons land. Het trekpaard is niet weg te denken uit onze moderne wereld. Het heeft trouwens zijn nut al menig keer bewezen in het bosbeheer, in de landbouw en in het toerisme. Op dit vlak kan het trekpaard met de mensport en recreatie een nieuwe toekomst tegemoet zien.

TOPONYMIE MEISE - OPPEM - RODE

<p>Hof ter Hasselt</p>	<p>H.C. - 1506 : in 't hoeff te Hasselt. Z.B. 1524 : een winhoff metten huuse enz. gemeenlijk geheten hof te Hasselt Z.B. 1618 : het hof gem. geheten hof te Hasselt. S.A. Schepenbrief : 12 Hoeymaent 1462 ; deylinghe kinderen 't Sas : Hof ter Hasselt 10 dw. langs alle zijden Herenstraete. 5698 - 7-2-1532 - rente 9 g. op Marg. van Steerthem en Jan van den Bemde op hofstede van Hof ter Hasselt; op 1/6 van Hof ter Hasselt met lant, bemt, eusel, op stal ... 9-1-1533. Deylinghe Jan en Digne Brueders : 1/6 hof ter Hasselt in pachte door Merten van Rode mits 5 ½ sachen roghs S.A.B. - Cijnsboek Oranje Meise : 1543 Guill. De Donder huys en hof 2 b. 't Hoff ter Hasselt 3 zijden Heerenstraete 7 st. en 1 capuyn. S.A. 5702 Lotinghe 29-4-1557 : pachthoff met huuse, schueren, stallingen, puttenborre 't Hoff ter Hasselt met 2 boogaerden 3 b. 48 ½ r. 5704 - 16-5-1572. Lotinghe Meerten van Rode : pachthoff Hoff ter Hasselt ; stede met huuse aen overkant weg, lant waer huys ... puttenborre tusschen deze twee partijen gemeen. 2-9-1575 Merten Van Rode reeds voor ½ eigenaar Hof ter Hasselt neemt Anth Van Hemelrijck al zijn rechten over. 5777 - Placcaet : 31-12-1671 : Jac Caimo ; pachthoff (behalve steenen huys ende stalleken daartegen staende) metten huysinghe, stallinghe, waeghuys, verkenskoten, backhuys, kaeshuys ende alle andere daeraen gheleghen gemeynlyck genaemt het Hoff ter Hasselt metten hof ende bivanck groot al te saemen 2 ½ dw, belast met 1 v. roghs sjaers; item aen den boomgaard ghelegen neffens het pachthoff, het cleyn straetken tusschen beyde loopende, groot 2 dw 82 r.</p>
<p>Hoff te Imde</p>	<p>H.C. - 1485, opt Winckelvelt ... aen de goederen des heren van Meroye geheten thoff Tymde Z.B. 1510, thoff tympde = opt Winckelvelt</p>
<p>Hoff te Limbosch</p>	<p>S.A. - 5701 - 10-1-1551 Goederen = winnend landts bij Hoff te Limbosch 5689 - 19-1-1565 Juffr. Marguerite Seghers Wwe Ingel. van der Veken met kinderen Anna en Antonia krijgen cauter 16 b. weyden en landt 't Hoff te Limbosch H.C. - 1586 4b. 64 r. daer den bybanck van den hove te Limbosch mede inne besloten es ... geleghen onder die prochie van Meysse Grim. 1644 - 16 b. lant, weyde en bosch geheten 't Hoff te Limbosch</p>
<p>Hof te Mose - Moeselhof</p>	<p>K.A.B. - 11841 - Sartrozen = dit hof met stallen sijn afgebroken 1648, groot ½ b. en 50 roeden, was verhuurd Joos Terwecoren en Guill. van Obbergen 11844 - gekocht in 1601 van Willem van Obbergen, stond op Sichelken alias Beckveldt Het Hoff tot Meyse 1 b. Sartrozen 1736 aen Swerten Mose en weg naar Grimberghe (Witte Mose) aen hofstadt Jan Massou Cijnsboek - Van der Ee - Anna van Bouchout = heren van Scheut, pachthof Moze, 16 stuivers 9 deniers S.A. 5728 - 24-3-1692 - Lotinghe goederen Herm. De Boeck hofstede 1 ½ dw. 't Smoeshof Rhode</p>

Hof van Nieuwenhove	Wauters : deel II pag 296 = hoeve afhankelijk van het kasteel van Meise : Immersele
Hof te Nieuwenrode	H.C. - 1540 = thoff te Nieuwenrode ... lancx henen den groten bosch ... op de straete comenemde van Everschem naer den Struleman geheten de Boschstraete C.Gr.
Hoff te Rhode	H.C. - 1470 = 2b. achter thoff te Roye aen Wandelstraete 1606 ... seker pachthove ... tot St.-Br. Rhode geheten thoff te Rhode 1606 = Hermes van Winghe, heer van Houtenberghe bebandt ... thoff te Rode S.A.B. - Cijnsboek Oranje 1543, Joncker van Berchem van der Beecken te Leyden van opt Broeck te Rhode tot in t Hoff 12 ½ st. Lovens. S.A. 5707 - 15-9-1597 - Hermes van Winghe leent rente 24g.5s. op vierendeel Hoff te Rhode 87 b. S.A.B. 5670 - 27-8-1731 - Beide rentmeesters Grimberghe geding tegen alle gebrekkelijke noncomparanten cheyns goederen in den gemeynen cheynsboeck bij gebreke op sitdagen gehouden op Hoff te Roye 26-6 en 24-7 ; boete 6g. - executoir. S.A. 5722 - 7-4-1777 - rente op Prins Grimberghe = pachthoff met sijn erf en dependentiën genaemt het Groot Hoff te Rode, groot in saeylanden 40-3-27; ende in weyen 13-2-0, oudt bosch 2-5-50, bosch met al de opgaande boomen 80-16 NOT. 6752 -13-6-1752 Hoofddrossard van de Vyvere, in naam Prins verhuurt voor 760-9-0 per jaar . Hoff te Rode verhuurt aan Joh. De Smedt - Jan de Hertoghe.
Hof ter Spriet (zie ook Sprietmolen)	H.C. - eenen winhove metter huysen enz. gemeynlijk geheten 'thoff ter Spriet ... in de prochie van Meysse bij den molen ter Spriet. S.A. 5697 - 30-10-1525 = rente winhof ter Spriet 2 b. bij molen 5700 - 1-6-1545 = rechten in winhove metten huysen, schueren, stallen en poirte en andere edificien met den bogaerde, waeteren, eusselen en beemden 3b. 2 ½ dw. Hof ter Spriet aan Molenbeke 5777 - 8-2-1672 = Het pachthoff geheeten het Hof ter Spriet geleghen onder de prochie van meys mij onder gheschreven competeerende bestaende met schuringhe, stallinghen, vijver, speelhuys daerin staande, motte, dam en boomgaert en may-beemxen 4-2-92 ; item 6 ½ b. 71 r. labeurland belast met 8 - 15 ½ brasp. Prins van Oranje ; 4-10-½ aan baron van Bouchout ; is verhuert aen Joos van Roy voor 200 g. per jaer, plus 24 sisters tarwe en 24 sisters rogge ; speelhuys, motte en deel van dam reserve ik voor mijn ghebruyck get. Brabara Vitz NOT. 8237 - Van der Linden 1777 - Pachthof 't Spriet 15 ½ b. 300 g. 36378 - 1828 - houtkap Spriethoeve = verkoop in Drij Pikkel = pachthoff Het Spriet 36430 - 1856 - verpachting Hof ter Spriet ofte Potaerde 39 Ha 3600 fr
Hofken	S.A. - 5697 - 13-10-1523, rente ½ b. Hofstreeken 5715 - 6-3-1641, goederen 1 dw. lant op de Hoefkens 5733 - 15-12-1737, ½ b. het Hofken Eversem 5761 - 25-4-1740, Cornelius Tooms leent 500 g. - 4 %, ½ b. het Hofken Eversem
Hollandbos	NOT. - 6753 -1753 = houtkap Abdy, Hollantsbosch Amelgem 36379 - 1830 = houtkap vander Linden Hollandbos.
Hogeweyt	K.A.B. 24525 blz. 10 - in den jaere 1709 verkocht door Jan Thielemans, kerckmeester Rhode, verkocht met de truncke daer onder staende geleyt op het Hogeweyt, groot omtrent een daghwant.

(wordt vervolgd)

E. Van Hemeldonck

HET TONEELLEVEN IN MEISE

(1920 – 1998)

door Piet De Cuyper (1997 – 1998)

Anno 1925 “EIKELS WORDEN BOMEN” Toneelkring van de fanfare “Concordia”

Over de meningsverschillen en de “strijd” tussen de twee fanfares van Meise is er in het ledenbladje van Berla reeds dikwijls sprake geweest. De Klassestrijd tussen die van het kasteel en diegenen die niet op het kasteel werkten was harde realiteit die vertaald werd in een hevige politieke strijd tussen twee muziekverenigingen. Het is ook een feit dat vroegere “ressen” na enkele jaren “heuzel” werden en dat “heuzels” daarentegen “res” werden.

Dat fenomeen doet zich ook voor in de toneelkringen, waar de eerste jaren bij de “Morgendstar” acteurs en zelfs regisseurs een “transfer” deden naar de concurrentie. De toneelkring “Eikels worden bomen” werd dan ook opgericht als tegenhanger van de goed florerende toneelkring “De Morgendstar”. Een gebeurtenis die kon tellen en die nogal wat beroering veroorzaakte. In het toenmalige Meise werd dan ook uitgekeken naar de eerste opvoering van die van de “Heuzels”.

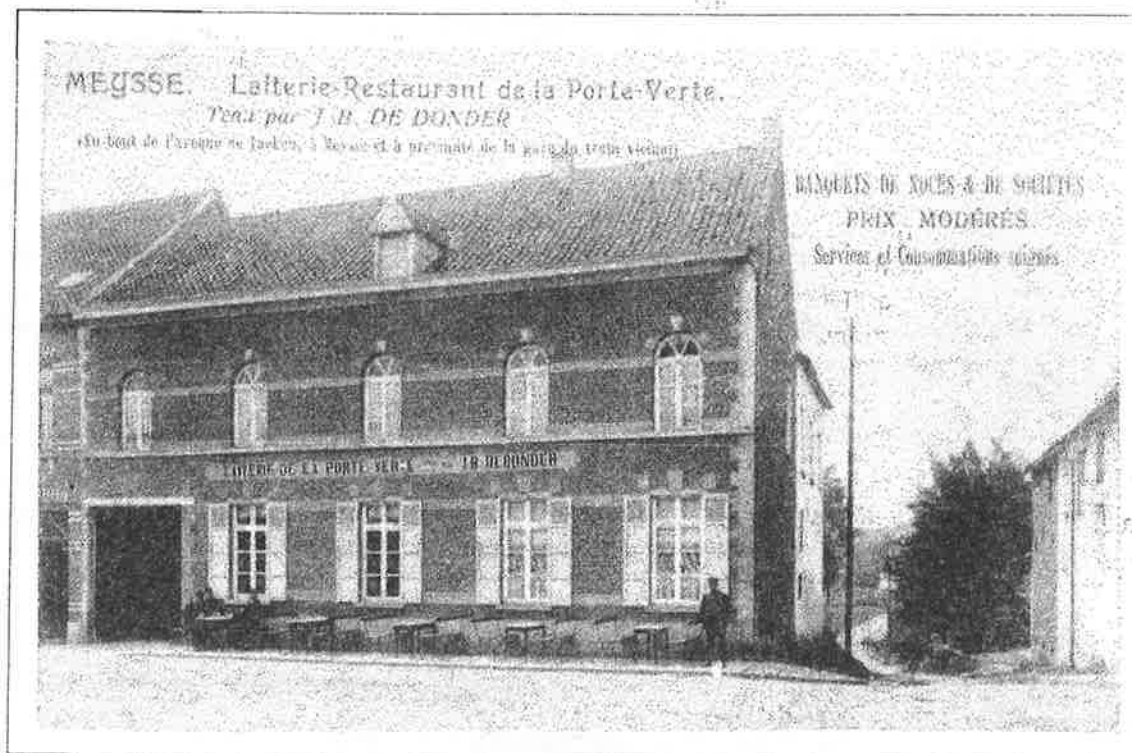
Hiervoor ging ik op bezoek bij **Maria Bogaerts**, wonende in een gezellig huisje in de Hazepootstraat te Limbos-Meise. Jean Van Diest (auteur van enkele mooie bijdragen in Berla) en zijn echtgenote Celine (zuster van Maria) wezen mij haar aan als de dame die hierover heel wat te vertellen had en die het allemaal had meegemaakt.

Maria was aanstonds bereid om zeer diep in haar geheugen te graven bij een geurige “zjat kaiffee” (tas koffie) en een lekker stukje taart. Jean en Celine en mijn echtgenote Julia kwamen mee van de taart proeven en bezorgden mij samen met Maria een

aangename en leerrijke namiddag. Wij gaan dus terug in de tijd, het jaar 1925, 73 jaar geleden...

Ba-tist De Donder was de oprichter van "Eikels worden bomen" en Frans Doms de eerste toneelleider volgens onze gastvrouw. Zoals "De Morgendstar" speelden ook zij telkens op zondag twee weken na mekaar. De toneelzaal van "Concordia" was gelegen waar nu Fernand Ringoot gevestigd is, op de hoek van de toenmalige "place Loens" (gemeenteplein) en de Krogstraat. Het was toen eigendom van de familie De Donder (zie foto hieronder).

Er kwamen volgens Maria ongeveer 250 toeschouwers kijken naar deze opvoeringen. Ook hier speelde de fanfare de introductie en kreeg men achtereenvolgens een drama en een klucht te zien (zie ook "De Morgendstar").

Maria Bogaerts vertelde ons nog dat bij deze eerste opvoeringen door "Eikels worden bomen" beroep gedaan werd op volgende acteurs en actrices :

RANG CRIAU, wie de "Historie van de Rozenboom" las weet dat "De lange van Criaal" een trouwe bezoeker was van ons café en dus de ideale man was om als geboren komediant toneel te spelen. Ik kan best aannemen dat hij nooit veel moeite gehad heeft om gelijk welke komische rol op de planken te zetten.

WIS CRIAU, zus van Rang, werd ook uitvoerig besproken in mijn historie dat zich afspeelde tussen mijn 7de en 17de levensjaar in de "Kuipestraat" (Boechtstraat). Zij was onze "nanny" tijdens onze jeugdjaren. Zij was een eerder stille en timide vrouw, maar de ervaring leert mij dat deze mensen soms de beste acteurs zijn. Wis en Rang woonden samen met hun broer Jef in een boerderijtje in het midden van de Boechtstraat. Het werd afgebroken om er de zoveelste bank in Meise op te richten. Het gemeentekrediet heeft er nu haar domicilie. Een huisje dat naar mijn mening nooit had

mogen verdwijnen in de Boechstraat. Een tweede "Verloren Uurke" waar misschien plaats had geweest voor een museum van onze heemkring. De "vooruitgang" heeft het anders gewild.

JAN VAN DER VEKEN, vader van beenhouwer Georges die samen met zijn echtgenote de beenhouwerij rechtover de kerk uitbaatte (nu beenhouwer De Valck). Jan was zowel acteur als zanger, want later werden de concerten van de fanfare soms vervangen door zangconcerten. Onze straatzangers hadden dus al voorlopers maar hierover vertel ik iets meer wanneer we de volgende toneelkring van Concordia onder de loupe nemen.

LIZA PEETERS, moeder van Frans, Rik, Pierre, Jean en Cesar De Donder was later de gezellige beenhouwersvrouw van Flup De Donder, beenhouwerij gelegen in de Kuipestraat (Boechtstraat) waar nu de kantoren van verzekeringen Bogaerts gevestigd zijn. Samen met de beenhouwerij van Michel Vanderveken (nu kaaswinkel) de twee beenhouwerijen van de toenmalige Boechtstraat. Zuster van Jean Peeters.

JEAN PEETERS, beter gekend als Jean van Sedan is dus de broer van Liza. Hij woonde als conciërge in een bijgebouw van de grote oude villa met park in de Krogstraat waar later de familie Wera woonde. Hij was een van die acteurs die zonder veel moeite te doen de mensen kon vermaken.

LIZA THIELEMANS, zuster van Louise Thielemans, later echtgenote van Alfons Leemans, de toekomstige dirigent van de fanfare "Concordia". Zij woonden later samen in de Boechtstraat in het huis naast Beenhouwer Lysebeth, nu bewoond door bakker Verplancken en zijn gezin.

JEANNE en ALINE MAES, zijn twee nichten van Celine Maes, moeder van Jozef Heyvaert. De familie Heyvaert-Maes woonde op de hoek van de Krogstraat en de Onze-Lieve-Heerweg. De zussen Aline en Jeanne woonden niet meer in Meise. Aline vertelde dat ze toen, als 16-jarig meisje, de rol moest vertolken van een oude vrouw;

zij heeft nu wel de gezegende leeftijd van ongeveer 88 jaar. Jeanne is reeds twintig jaar geleden overleden.

WIS VAN KEER, was de zuster van ons moeder Florence en had vele jaren een winkel in naaigerief, lingerie en hemden, echtgenote van Jean van Titten (Jean Leemans) die vertegenwoordiger was in hemden en eerste bugel bij de fanfare. Hij deed ook de markt aan met deze hemden, dassen, broeksriemen e.a. Wis was dus een echte "commerce-vrouw", waarvan ze de ervaring zeker opdeed op de planken van "Eikels worden bomen". Pittige anekdote : zij was in Meise de eerste vrouw die het aandurfde om B.H., gaires en corsetten te verkopen iets wat in die tijd met schroom werd benaderd.

Tot zover de eerste acteurs en actrices van toneelkring "Eikels worden bomen". "Ik zal toch wel niemand vergeten zijn" vroeg ons gastvrouw zich af "'t is toch al zo lang geleden". Zij was zelf toen nog een heel jong meisje en ik moet haar bewonderen dat ze op haar leeftijd nog zo een goed geheugen heeft. "Tussen haakjes, ik mocht het aan niemand vertellen en het blijft tussen ons, Maria is terwijl ik dit schrijf 90 jaar geworden" !

Ondanks de reeds zware inspanningen gingen we nog even door want we moesten ook nog de stichter en regisseur belichten.

FRANS DOMS, toenmalig regisseur (toneelleider zoals ze dat toen noemden) woonde in het statig herenhuis naast de boeken en CD-winkel van mijn zus rechtover de toneelzaal van de fanfare "Concordia". Vroeger was de boekenwinkel het terrein van mijn tante Finne getrouwd met Wannes Van Keer, de broer van Wis Van Keer. Frans woonde daar dus op een steenworp van de plaats waar hij de toneelgroep in goede banen leidde. Hij was de vader van Irène en Elise Doms gehuwd met Jean Verhest en Frans Van den Bossche. Frans Doms leidde "Eikels worden bomen" gedurende drie jaar waarna deze groep een nieuwe naam kreeg en ook een nieuwe toneelleider. Dit is echter stof voor een volgende episode.

BA-TIST DE DONDER, stichter van de toneelkring. Uit de jubileumbrochure van 22 jaar geleden hebben we volgende tekst genomen om deze opmerkelijke figuur wat nader te belichten. "Concordia" vierde toen haar 100-jarig bestaan.

"Ba-tist De Donder, een van de schone en echte volkskinderen van toen, (ieder Meisenaar weet met deze woorden dat deze tekst geschreven werd door burgemeester Jules Van Campenhout) ontpopte zich als een echt muzikgenie. Een echt begaafd muzikant, een uitblinker bugel-solo.

De echter grote muziekprestatie die door Concordia werd uitgevoerd was de "d'Hoogvorstkantate" in 1895. Deze kantate werd gemaakt door twee mensen uit Merchtem. De letterkundige J. De Smedt schreef de tekst en de heer August De Boeck, muziekkomponist van hoog gehalte, toondichtte ze.

Om de uitvoering te doen lukken werd er op aanraden van August De Boeck beroep gedaan op de beste bugel-solo van het 1ste regiment der Gidsen te Brussel. Door onvoorziene omstandigheden was hij afwezig bij de uitvoering van de kantate d'Hoogvorst. Ba-tist De Donder openbaarde zich toen als een groot muzikant bugel-solo. Hij heeft alleen zijn plan getrokken.

Van toen af is de kunde en de roem van Ba-tist steeds in stijgende lijn gegaan. Hij verwierf steeds maar meer kennis van de edele muziekkunst. Als dusdanig heeft hij een enorme bijdrage geleverd voor de bevordering van de schone volksmuziekkunst in de diepere volkslagen.

Rang Criau (+)

Wis Criau

Jan Van der Veken (+)

Liza Peeters (+)

Jean Peeters (+)

Wis Van Keer (+)

Aline Maes

Spelers
Toneelleider
Stichter van Toneelkring

**EIKELS WORDEN
BOMEN**

1925 - 1928

Jeanne Maes (+)

Frans Doms (+)

Liza Thielemans

Baptist De Donder (+)

De wederuitvoering van de d'Hoogvorstkantate in 1919 werd gedirigeerd door August De Boeck. De muzikale begeleiding werd uitgevoerd door Concordia.

Het weze speciaal vermeld, dat het eerste vaandel van Concordia geschonken werd door graaf de Beaufort. Een straat in Meise draagt zijn naam. (nvdr : ook Ba-tist De Donder heeft ondertussen een eigen straatnaam gekregen).

De grootste mijlpaal in de geschiedenis van Concordia was 1926 bij het voorbereiden van "Ba-tist Jubelkantate", dit ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van Concordia. Deze kantate op tekst van Jef Lettens (toen voorzitter van Concordia) en getoondicht door de grote musicus August De Boeck werd door Ba-tist De Donder aangeleerd. Op de laatste algemene vergadering kwam August De Boeck zelf luisteren en zei : "Als Ba-tist dirigeert gaat alles altijd goed; het is perfect".

Dit was de grootste hulde die kon gebracht worden aan een echt volkskind. Het was een feeststemming zonder voorgaande in de geschiedenis van Meise. Ba-tist was toen vele jaren dirigent.

De jaren die volgden van 1926 tot 1939 waren weer hoogtepunten in het leven van Concordia. Beeldhouwer Ernest Salu – onze oude trouwe vriend – modeleert twee reuzekoppen,; bestemd voor het fabriceren van twee reuzen – Jan en Mie. Deze werden het symbool van Concordia. In de brochure "Reuzen van Brabant" staan ze onder de merkwaardigste gerangschikt. Ze hebben meermaals als model gediend en aldus tellen zij vele afstammelingen (o.a. te Opwijk).

De fanfare Concordia was toen aanwezig op de grote festivals te Antwerpen, Oostende en Brussel. Zij bekwamen er vele prijzen en onderscheidingen.

Dank zij Jan en Mie werd Concordia uitgenodigd, en dit gedurende vele jaren, om deel te nemen aan de folkloristische optochten te Longchamps Fleuri, te Schaarbeek en te Sint-Joost-ten-Node.

In de jaren 1925 en 1928 kwamen er ook in de schoot van Concordia toneelgroepen tot stand. De optredens daarvan werden telkens voorafgegaan door muziekkuitvoeringen van het hoogste gehalte. Deze toneel- en muziekkuitvoeringen hebben jarenlang het ontspanningsleven te Meise beheerst.

En dan kwam de oorlog van 1940-45. Alle muziekactiviteiten vielen weg of werden eenvoudigweg door de bezettende legermacht verboden.

Ba-tist De Donder overleed in 1941. En ondanks al de moeilijkheden van dat ogenblik (de Duitse bezetting) is Ba-tist, er half in het geniep, met muziek begraven, dit ondanks verbod van repetities en muziekkuitstappen. Hij had dit ten andere ten volle verdiend.

Met Ba-tist verdween een volksmuzikant zonder weerga in de geschiedenis van Meise. Hij kan worden bestempeld als een "Peter Benoit" maar dan op gemeentelijk vlak. Hij heeft te Meise zijn volk leren zingen en spelen. En dat is op zijn eigen, de grootste menselijke verdienste." Tot zover het artikel van burgemeester Van Campenhout over de figuur van Ba-tist De Donder in deze jubileumbrochure.

Nog twee van deze medewerkers van het eerste uur in toneelkring "Eikels worden bomen" zijn in leven nl. Louise of Wis Criau en Aline Maes en zijn dus reeds mensen van rond de 90 jaar.

Maria Bogaerts verontschuldigde zich nogmaals dat ze misschien enkele spelers of medewerkers zou vergeten zijn maar daarom beste Berla-leden verschijnen deze artikels eerst in Berla, om ons verdere gegevens of inlichtingen door te seinen. Kunnen jullie ons daarbij helpen ? Er kunnen ook nog onjuistheden in ons artikel staan, meldt het ons gerust we zouden jullie hier zeer dankbaar om zijn.

We danken Maria, Jean en Celine voor dit onthullend vragen-uurtje en Jean zal ik zeker later nog nodig hebben voor de volgende toneelkringen;

Gehelpe Verklaringen

Toespraak door Ba-tist De Donder bij het
huwelijk van Frans Van der Veken en
Jeanne Maes op 10 juli 1930.

Het is met een aangenaam gevoel dat ik U in naam van de leden van onzen toonafkring "Eikels worden Bomen" op deze voor U zoo blyde dagen, onze beste en oprechte gelukwenschen mag bieden, aan U liefste bruid, die we steeds als een onze beste medewersters mochten beschouwen. Aan U ook gelukkige bruidegom bieden wij onze gelukwenschen, en tevens een hartelyk welkom in onzen vriendenkring.

Onlangs werd dus dit zoo belangrijk feit voltrokken, in uw beider bestaan. Nu is het werkelijk geworden, datgene waaraan U beiden steeds hebt getracht, vereenigd te zijn door den huwelijksband.

Wij bieden U met alle onze beste wenschen, maar tevens maken wij hier van de gelegenheid gebruik om U "liefste Bruid," onzen innigsten dank aan te bieden, voor de zoovele blyken van opoffering en genegenheid voor onzen kring, voor uw oparendheid op onze vergaderingen en repetities.

Als blijvende blyk van onze erkentelyk bieden wij U dit klein geschenk. Wocht het U steeds aan onze oprechte, en blijvende vriendschap herinneren.

Nochmaals herhalen wij U onze oprechte wenschen, dat Gods mildste wegen over uwe echtvereeniging nederdalen, dat liefde en verstandhouding steeds onder U heersche; dat uw levenspad met bloemen bestrooid wege, en dat er uit U mocht geboren worden een deugdzaam en sterk nagerlacht, God ter Eere tot welzijn van geheel de samenleving in 't algemeen, en van onzen vriendenkring in het byzonder.

Nochmaals liefste bruid en beste bruidegom ongen dank en vurigste gelukwenschen, en even als in 't verleden zullen we voortaan rekenen op uw feitor medewerking en drukken deze wensch uit hier met U beiden, en al onze vrienden nog menig en gezellig moete door te brengen.

Namens de leden van den Toonafkring

"Eikels worden Bomen"

Meyne 10 Juli 1930

Over de periode 1925-1928 vond ik geen programma's of titels van toneelstukken terug die door toneelkring "Eikels worden bomen" gespeeld werden, alleen dus een aantal spelers die we nog even in de schijnwerper plaatsten. Ook kregen we van de familieleden spontaan foto's bezorgd waarvoor onze dank. Deze foto's vindt U terug op een afzonderlijke bladzijde.

Voor de volgende periode kan ik beroep doen op Jos Lettens en Lizette Haeck. Indien er lezers zijn die over de toneelkring "T EN ZAL" die opgericht werd na "Eikels worden bomen" iets weten te vertellen of programma's in hun bezit hebben geef ons dan a.u.b. een seintje (269.16.86). Voor mijn bezoek aan Jos en Lizette neem ik zeker weer een "toert" mee en een "zjat kaifée" zal ik daar zeker ook geserveerd krijgen. Ik voel dat het weer gezellig wordt en vooral spannend...

TUSSENDOORTJE

Zuster Celine na zuster Kosska toneelpromotrice in schoolverband

Een telefoontje naar Julienne Vermeulen (echtgenote van de ere-voorzitter van toneelkring Kris-kras Louis Dierickx) leerde mij dat zuster Celine na de periode van zuster Kosska ook zeer sterk begaan was met toneel in de toenmalige zusterschool. Ook Maria Bogaerts herinnerde zich nog dat zuster Celine zeer actief was met toneelopvoeringen. Deze toneelstukjes werden toen voorbereid voor het schoolfeest. Ook nu nog worden er in de scholen van Meise toneelstukjes of dansjes gebracht tijdens schoolfeesten en of grootoudersfeesten.

Voor de tweede wereldoorlog, laat ons veronderstellen dat dit rond de jaren 1928-1939 was is zuster Celine druk in de weer geweest om schooltoneel te brengen in de parochieschool. Toen gingen de kinderen nog tot hun 14de levensjaar naar de lagere school tot in het achtste studiejaar. Velen bleven daarna thuis of gingen dan werken.

Deze opvoeringen gebeurden toen reeds in het patronaat gelegen achter de tuin van de school. De nieuwe gebouwen zijn nu opgetrokken in deze tuin en de speelplaats bevindt zich waar het vroegere patronaat stond.

Zuster Celine werd later schoolhoofd en ik herinner mij haar nog toen we catechismus volgden om ons plechtige kommunie te "mogen" doen. We moesten toen heel onze catechismus van buiten kennen en werden ondervraagd door meneer pastoor of door meneer de onderpastoor. Wie het beste kon antwoorden, mocht het misboek vasthouden en in naam van alle kinderen de doopbeloften hernieuwen. Ze zeggen van mij nu wel dat ik nog moeilijk mijn toneelteksten van buiten kan leren maar beste mensen wie stond er op de eerste rij samen met de beste van de meisjes, je acht het niet voor mogelijk, ja ik Jean-Pierre van Florence van Jean van Waaikke Kuipes en wie was mijn vrouwelijke tegenspeelster, Bie Van Praet. Alle gekheid op een stokje maar zuster Celine was een tengere en vooral ernstige verschijning maar zeer begrijpend en korrekt. Vele Meisenaren zullen haar zeker nog herinneren als de zuster Veerle of Marita van die tijd.

Dit alles om te zeggen dat naast de georganiseerde toneelkringen er ook nog tal van theater-activiteiten plaats vonden in het toen toch niet zo groot Meise en dat dank zij deze mensen er nu nog een zeer druk cultureel leven is in onze mooie gemeente.

**Denk
ruim**

CERA – Bank MEISE
Frans De Weerdts Brusselsesteenweg 114 1860 Meise tel 02-269 01 63

ASLK
BANK+VERZEKERINGEN

Agentschap Wolvertem

**Hoogstraat 1
1861 Wolvertem**

tel 02-269 00 40

Agentschap Meise

**Boechtstraat 21
1860 Meise**

tel 02-269 08 93

uw heemkring wordt gesteund door

Zakenkantoor Bogaerts

Boechtstraat 15 1860 Meise

Tel: 02 - 269 99 70